

บทที่ ๓
ชนิดของ คำกริยา

ในการศึกษาความสัมพันธ์ทางอรรถศาสตร์ระหว่างคำนามกับคำกริยานั้น ผู้วิจัยจะเริ่มจากการสำรวจคำกริยาทุกคำ คำกริยาในภาษาไทยมีอยู่เป็นจำนวนมาก เท่าที่รวบรวมได้จากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๔๙๓ และ พ.ศ. ๒๕๒๕ มีทั้งหมดกว่า ๒,๐๐๐ คำ คำกริยาบางคำมีคำนามมาสัมพันธ์เกี่ยวข้อง เพียงคำเดียวก็ได้ คำกริยาบางคำต้องมีคำนามมาสัมพันธ์เกี่ยวข้องตั้งแต่ ๒ คำขึ้นไป ลักษณะความสัมพันธ์ของคำนามที่มีต่อคำกริยาแต่ละคำก็ต่าง ๆ กัน ลักษณะความสัมพันธ์เหล่านี้ มักเกี่ยวข้องกับความหมายของคำกริยา เช่น ถ้าคำกริยาที่มีความหมายแสดงอาการ คำนามที่สัมพันธ์กับคำกริยานั้นก็จะเป็นผู้ทำอาการ ถ้าคำกริยาที่มีความหมายแสดงสภาพ คำนามที่สัมพันธ์กับคำกริยานั้นก็จะเป็นผู้แสดงสภาพ ในบทนี้ผู้วิจัยจึงจะจำแนกชนิดของคำกริยาตามความหมายและพิจารณาว่า คำกริยาแต่ละชนิดมีคำนามมาเกี่ยวข้องสัมพันธ์อย่างไร คำกริยาในภาษาไทยจำแนกตามความหมายได้เป็น ๓ ชนิดดังนี้

๑. คำกริยาแสดงอาการ หมายถึงคำกริยาที่แสดงอาการของคำนาม คำกริยาชนิดนี้จะปรากฏร่วมกับคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ

ตัวอย่าง

แดง / หัวเราะ /

หัวเราะ เป็น คำกริยาแสดงอาการ

แดง เป็น คำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ หัวเราะ

เกณฑ์ในการพิจารณาว่าคำกริยาคำใดเป็นคำกริยาแสดงอาการใช้หรือไม่ ก็คือคำถามว่า "ใครทำอะไร" ประโยคที่มีคำกริยาแสดงอาการปรากฏอยู่จะสามารถตอบคำถามนี้ได้

ตัวอย่าง

คำถาม แดงทำอะไร

คำตอบ แดง / หัวเราะ /

คำกริยาแสดงอาการที่ใช้ตอบคำถาม "ใครทำอะไร" ได้ มักเป็นคำกริยาแสดงอาการที่ผู้ทำอาการทำโดยตั้งใจ แต่ในบางกรณีผู้ทำอาการทำโดยไม่ตั้งใจ ในกรณีเช่นนี้ก็ต้องใช้คำถามอีกคำถามหนึ่งคือ "เกิดอะไรขึ้นกับใคร" ประโยคที่มีคำกริยาแสดงอาการที่ทำโดยไม่ตั้งใจจะสามารถตอบคำถามนี้ได้

๑ ในบางกรณีคำนามอาจมีคำอื่นมาขยาย มีลักษณะเป็นนามวลี แต่ในวิทยานิพนธ์นี้จะไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างคำนามกับนามวลี จะมุ่งศึกษา เฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างคำกริยากับคำนาม โดยที่คำนามนั้นอาจมีคำขยายหรือไม่ก็ได้

ตัวอย่าง

คำถาม : เกิดอะไรขึ้นกับแดง

คำตอบ : แแดง / ทกล้ม / ^๑

ถ้าประโยคใดไม่สามารถตอบคำถาม "ใครทำอะไร" หรือ "เกิดอะไรขึ้นกับใคร" ได้ ประโยคนั้นก็จะมีคำกริยาที่เป็นคำกริยาชนิดอื่น

ตัวอย่าง

คำถาม : แแดงทำอะไร (หรือ เกิดอะไรขึ้นกับแดง)

คำตอบ : *แดง / สวย /

จากตัวอย่างดังกล่าว แสดงว่า สวย ไม่ใช่คำกริยาแสดงอาการ

คำกริยาแสดงอาการอาจจำแนกตามความหมายออกเป็นชนิดย่อย ๆ ได้อีก ๗ ชนิด ดังนี้

๑.๑ คำกริยาแสดงอาการที่ไม่กระทบกระเทือนผู้อื่น

๑.๑.๑ คำกริยาแสดงอาการที่ไม่กระทบกระเทือนผู้อื่นและทำอยู่กับที่ หมายถึง

คำกริยาแสดงอาการที่ผู้ทำอาการทำกริยานั้นเองโดยไม่กระทบ

กระเทือนถึงผู้ใดหรือสิ่งใด และไม่เป็นเหตุให้ผู้ใดหรือสิ่งใดเปลี่ยน

แปลงสภาพ นอกจากนั้น ผู้ทำอาการทำอาการนั้นอยู่กับที่ มิได้เคลื่อน

ย้ายไปไหน คำกริยาชนิดนี้จะปรากฏร่วมกับคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ

และอาจจะมีคำนามที่หมายถึงสถานที่ที่มีการทำอาการนั้นปรากฏอยู่ด้วย

ตัวอย่าง

หมา / นอน / ใต้ เตียง

นอน เป็นคำกริยาแสดงอาการที่ไม่กระทบกระเทือนผู้อื่นและทำอยู่กับที่

หมา เป็นคำนามที่หมายถึง ผู้ทำอาการ นอน

เตียง เป็นคำนามที่หมายถึงสถานที่ที่หมาทำอาการ นอน

คำกริยาแสดงอาการชนิดนี้นอกจากจะต้องปรากฏกับคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ และอาจปรากฏกับคำนามที่หมายถึงสถานที่แล้ว ยังอาจปรากฏกับคำนามที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ดังนี้

ก. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ทำอาการ เครื่องมือที่ใช้ทำอาการนั้นส่วนใหญ่จะเป็นอวัยวะ ซึ่งโดยปกติแล้วไม่จำเป็นต้องกล่าวถึงในประโยค เว้นแต่กรณีที่มีลักษณะ

พิเศษ

^๑ เครื่องหมาย / / ใช้กำกับคำกริยา

ตัวอย่าง

น้อง / ยืน / ด้วยขาข้างเดียว

ยืน เป็นคำกริยาแสดงอาการที่ไม่กระทบกระเทือนผู้อื่น และทำอยู่กับที่

น้อง เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ ยืน

ขาข้างเดียว เป็นคำนามที่หมายถึงอวัยวะที่ใช้เป็น เครื่องมือทำอาการ ยืน

ข. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึง เวลาที่ทำอาการ

ตัวอย่าง

น้อย / ตื่น / ตีสี่

ตื่น เป็นคำกริยาแสดงอาการที่ไม่กระทบกระเทือนผู้อื่น และทำอยู่กับที่

น้อย เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ ตื่น

ตีสี่ เป็นคำนามที่หมายถึง เวลาที่ น้อย ทำอาการ ตื่น

ค. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงลักษณะของการทำอาการนั้น

ตัวอย่าง

แดง / ยืน / ด้วยความอดทน

ยืน เป็นคำกริยาแสดงอาการที่ไม่กระทบกระเทือนผู้อื่น และทำอยู่กับที่

แดง เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ ยืน

ความอดทน เป็นคำนามที่หมายถึงลักษณะในการ ยืน

ง. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงผู้ที่ทำอาการอย่าง เดียวกัน และทำอยู่ด้วยกัน

ตัวอย่าง

น้อย / นิ่ง / อยู่กับนิค

นิ่ง เป็นคำกริยาแสดงอาการที่ไม่กระทบกระเทือนผู้อื่น และทำอยู่กับที่

น้อย เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ นิ่ง

นิค เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ร่วมทำอาการ นิ่ง

จ. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงสาเหตุที่ผู้ทำอาการนั้น ๆ

ตัวอย่าง

น้อย / ร้องไห้ / เพราะเหนื่อย

ร้องไห้ เป็นคำกริยาแสดงอาการที่ไม่กระทบกระเทือนผู้อื่นและทำอยู่กับที่

น้อย เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ ร้องไห้

เหนื่อย เป็นคำนามที่หมายถึงผู้เป็นสาเหตุให้ น้อย ทำอาการ ร้องไห้

ฉ. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงผู้รับประโยชน์จากการทำอาหาร

ตัวอย่าง

แดง / ยืน / ให้คนชรา

ยืน เป็นคำกริยาแสดงอาการที่ไม่กระทบกระเทือนผู้อื่นและทำอยู่กับที่

แดง เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาหาร ยืน

คนชรา เป็นคำนามที่หมายถึงผู้รับประโยชน์จากการ ยืน

๑.๑.๒ คำกริยาแสดงอาการที่ไม่กระทบกระเทือนผู้อื่น และมีการเคลื่อนที่ หมายถึง

คำกริยาแสดงอาการที่ผู้ทำอาหารเคลื่อนที่จากที่หนึ่งไปอยู่ที่หนึ่ง คำกริยา

ชนิดนี้จะปรากฏกับคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาหาร และอาจจะปรากฏกับ

คำนามที่หมายถึงสถานที่ที่เป็นจุดเริ่มต้นของการเคลื่อนที่ หรือคำนาม

ที่หมายถึงสถานที่ที่เป็นจุดหมายของการเคลื่อนที่อย่างใดอย่างหนึ่ง

หรือทั้งสองอย่าง

ตัวอย่าง

ก. น้อง / กลับ / แล้ว

ข. น้อง / กลับ / จากโรงเรียนแล้ว

ค. น้อง / กลับ / ถึงบ้านแล้ว

ง. น้อง / กลับ / จากโรงเรียนถึงบ้านแล้ว

กลับ เป็นคำกริยาแสดงอาการที่ไม่กระทบกระเทือนผู้อื่น
และมีการเคลื่อนที่

น้อง เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาหาร กลับ

โรงเรียน เป็นคำนามที่หมายถึงจุดเริ่มต้นของการเคลื่อนที่

บ้าน เป็นคำนามที่หมายถึงจุดหมายของการเคลื่อนที่

บางกรณีคำกริยาชนิดนี้อาจมีคำนามที่หมายถึงสถานที่ปรากฏอยู่ด้วย นอกเหนือไปจากคำนามที่หมายถึงจุดเริ่มต้นและจุดหมายของการเคลื่อนที่ คำนามที่หมายถึงสถานที่นี้จะบ่งบอกบริเวณของการเคลื่อนที่

ตัวอย่าง

นักฟุตบอล / ริ้ง / จากทางซ้ายไปทางขวาในบริเวณเขตโทษ

วิ่ง เป็นคำกริยาแสดงอาการที่ไม่กระทบกระเทือนผู้อื่น และมีการเคลื่อนที่

นักฟุตบอล เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ วิ่ง

ทางซ้าย เป็นคำนามที่หมายถึงจุดเริ่มต้นของการเคลื่อนที่

ทางขวา เป็นคำนามที่หมายถึงจุดหมายของการเคลื่อนที่

บริเวณเขตโทษ เป็นคำนามที่หมายถึงสถานที่ที่บ่งบอกบริเวณของการเคลื่อนที่

คำกริยาแสดงอาการที่ไม่กระทบกระเทือนผู้อื่น และมีการเคลื่อนที่นี้ นอกจากจะปรากฏกับคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ ก็อาจจะปรากฏกับคำนามที่หมายถึงสถานที่ที่เป็นจุดเริ่มต้นและจุดหมายของการเคลื่อนที่แล้ว ยังอาจปรากฏกับคำนามอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องดังนี้

ก. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึง เครื่องมือที่ใช้แสดงการเคลื่อนที่ ซึ่งส่วนใหญ่จะได้แก่อวัยวะ และจะกล่าวถึง เมื่อมีลักษณะพิเศษ

ตัวอย่าง

น้อย / เดิน / ด้วยเท้าเปล่า

เดิน เป็นคำกริยาแสดงอาการที่ไม่กระทบกระเทือนผู้อื่น และมีการเคลื่อนที่

น้อย เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ เดิน

เท้าเปล่า เป็นคำนามที่หมายถึง เครื่องมือที่ น้อย ใช้ เดิน

ข. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึง เวลา ที่ผู้ทำอาการแสดงอาการเคลื่อนที่

ตัวอย่าง

รถไฟ / ออก / ๖ โมงเย็น

ออก เป็นคำกริยาแสดงอาการที่ไม่กระทบกระเทือนผู้อื่น และมีการเคลื่อนที่

รถไฟ เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ ออก

๖ โมงเย็น เป็นคำนามที่หมายถึงเวลาที่รถไฟ ออก

ค. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงลักษณะของการเคลื่อนที่

ตัวอย่าง

น้อย / เดิน / ด้วยความเร่งรีบ

เดิน เป็นคำกริยาแสดงอาการที่ไม่กระทบกระเทือนผู้อื่น และ
มีการเคลื่อนที่

น้อย เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ เดิน

ความเร่งรีบ เป็นคำนามที่หมายถึงลักษณะของการ เดิน

ง. ปราบกับคำนามที่หมายถึงผู้ร่วมในการเคลื่อนที่

ตัวอย่าง

นิค / ไป / กับพ่อ

ไป เป็นคำกริยาแสดงอาการที่ไม่กระทบกระเทือนผู้อื่น และมีการเคลื่อนที่

นิค เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ ไป

พ่อ เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ร่วมเคลื่อนที่ไปด้วย

จ. ปราบกับคำนามที่หมายถึงสาเหตุของการเคลื่อนที่

ตัวอย่าง

กระต๊าก / ปลิว / เพราะลม

ปลิว เป็นคำกริยาแสดงอาการที่ไม่กระทบกระเทือนผู้อื่น และมีการ
เคลื่อนที่

กระต๊าก เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ ปลิว

ลม เป็นคำนามที่หมายถึงสาเหตุของการเคลื่อนที่

ฉ. ปราบกับคำนามที่หมายถึงผู้รับประโยชน์จากการทำอาการ

ตัวอย่าง

น้อย / เดิน / เพื่อการกุศล

เดิน เป็นคำกริยาแสดงอาการที่ไม่กระทบกระเทือนผู้อื่น และมีการ
เคลื่อนที่

น้อย เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ เดิน

การกุศล เป็นคำนามที่หมายถึงผู้รับประโยชน์จากการ เดิน

อนึ่ง คำกริยาแสดงอาการที่ไม่กระทบกระเทือนผู้อื่นบางคำ เช่น ย่ำ จม

ลอย เป็นต้น เป็นได้ทั้งกริยาแสดงอาการที่เคลื่อนที่และกริยาแสดงอาการที่อยู่กับที่ คำนามที่
ปรากฏร่วมด้วยจะช่วยแสดงว่าคำกริยาคำนั้นมีความหมายอย่างไร ถ้าคำนามที่ปรากฏร่วมด้วย
หมายถึงสถานที่ก็แสดงว่าคำกริยานั้นหมายถึงอาการที่ทำอยู่กับที่ แต่ถ้าคำนามที่ปรากฏร่วมด้วย
หมายถึงสถานที่ที่เป็นจุดเริ่มต้นหรือจุดหมาย ก็แสดงว่าคำกริยานั้นหมายถึงอาการที่เคลื่อนที่

ตัวอย่าง

เรือ / ลอย / อยู่กลางแม่น้ำ

ลอย เป็นคำกริยาแสดงอาการที่ไม่กระทบกระทั่งคนอื่น และทำอยู่กับที่

เรือ เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ ลอย

แม่น้ำ เป็นคำนามที่หมายถึงสถานที่ของการ ลอย

ตัวอย่าง

เมฆ / ลอย / มาจากทิศเหนือ

ลอย เป็นคำกริยาแสดงอาการที่ไม่กระทบกระทั่งคนอื่น และมีการเคลื่อนที่

เมฆ เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ ลอย

ทิศเหนือ เป็นคำนามที่หมายถึงสถานที่ที่เป็นจุดเริ่มของการเคลื่อนที่

๑.๒ คำกริยาแสดงอาการที่ทำร่วมกับผู้อื่น หมายถึงคำกริยาแสดงอาการที่ผู้ทำอาการต้องทำอาการร่วมกับผู้ใดคนหนึ่ง หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง คำกริยาชนิดนี้นอกจากจะปรากฏร่วมกับคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการแล้ว ยังต้องปรากฏร่วมกับคำนามที่หมายถึงผู้ร่วมทำอาการนั้นด้วย

ตัวอย่าง

นิต / ทะเลาะ / กับแดง

ทะเลาะ เป็นคำกริยาแสดงอาการที่ทำร่วมกับผู้อื่น

นิต เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ ทะเลาะ

แดง เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ร่วมทำอาการ ทะเลาะ

คำกริยาชนิดนี้นอกจากจะปรากฏกับคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการและผู้ร่วมทำอาการแล้ว ยังอาจปรากฏกับคำนามที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ดังนี้

ก. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงสถานที่ที่ทำอาการ

ตัวอย่าง

ทหาร / ปะทะ / กับผู้ก่อการร้ายที่ชายแดน

ปะทะ เป็นคำกริยาแสดงอาการที่ทำร่วมกับผู้อื่น

ทหาร เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ ปะทะ

ผู้ก่อการร้าย เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ร่วมทำอาการ ปะทะ

ชายแดน เป็นคำนามที่หมายถึงสถานที่ของการ ปะทะ

ข. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ทำอาหาร
ตัวอย่าง

ทหารโบราณ / รบ / กับข้าศึกด้วยดาบ

รบ เป็นคำกริยาแสดงอาการที่ทำร่วมกับผู้อื่น
ทหารโบราณ เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาหาร รบ
ข้าศึก เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ร่วมทำอาหาร รบ
ดาบ เป็นคำนามที่หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ รบ

ค. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึง เวลาที่ทำอาหาร

ตัวอย่าง

นิต / ปรึกษา / กับแม่ตอนกลางคืน

ปรึกษา เป็นคำกริยาแสดงอาการที่ทำร่วมกับผู้อื่น
นิต เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาหาร ปรึกษา
แม่ เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ร่วมทำอาหาร ปรึกษา
กลางคืน เป็นคำนามที่หมายถึง เวลาที่ทำการ ปรึกษา

ง. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึง ลักษณะที่ทำอาหาร

ตัวอย่าง

แดง / สัญญา / กับเพื่อนด้วยความมั่นใจ

สัญญา เป็นคำกริยาแสดงอาการที่ทำร่วมกับผู้อื่น
แดง เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาหาร สัญญา
เพื่อน เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ร่วมทำอาหาร สัญญา
ความมั่นใจ เป็นคำนามที่หมายถึงลักษณะที่ทำการ สัญญา

จ. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงสาเหตุที่ทำอาหาร

ตัวอย่าง

ตุ้ม / วิวาท / กับนิตเพราะความหึงหวง

วิวาท เป็นคำกริยาแสดงอาการที่ทำร่วมกับผู้อื่น
ตุ้ม เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาหาร วิวาท
นิต เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ร่วมทำอาหาร วิวาท
ความหึงหวง เป็นคำนามที่หมายถึงสาเหตุของการ วิวาท

ฉ. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงผู้รับประโยชน์

ตัวอย่าง

พระนางแมรี ทิว เคอร์ / อภิเชก / กับพระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๒

เพื่อประเทศอังกฤษ

อภิเชก	เป็นคำกริยาแสดงอาการที่ทำร่วมกับผู้อื่น
พระนางแมรีฯ	เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ อภิเชก
พระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๒	เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ร่วมทำอาการ อภิเชก
ประเทศอังกฤษ	เป็นคำนามที่หมายถึงผู้รับประโยชน์จากการ อภิเชก

๑.๓ คำกริยาแสดงอาการที่ไม่กระทบกระเทือนผู้อื่น แต่ต้องปรากฏสถานที่ในการทำ
หมายถึง คำกริยาแสดงอาการที่ต้องมีสถานที่ที่ทำอาการอยู่ด้วย คำกริยาชนิดนี้นอกจากจะปรากฏกับ
คำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการแล้ว จะปรากฏกับคำนามที่หมายถึงสถานที่ที่ทำอาการด้วย

ตัวอย่าง

คลื่น / กระทบ / ฝั่ง

กระทบ	เป็นคำกริยาแสดงอาการที่ต้องปรากฏสถานที่
คลื่น	เป็นคำนามที่เป็นผู้ทำอาการ กระทบ
ฝั่ง	เป็นคำนามที่หมายถึงสถานที่ของการ กระทบ

คำกริยาชนิดนี้นอกจากจะปรากฏกับคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการและสถานที่แล้ว
ยังอาจปรากฏกับคำนามที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ดังนี้

ก. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงเครื่องมือที่ใช้ทำอาการ

ตัวอย่าง

น้อง / เกาะ / ขอบหน้าต่างด้วยมือซ้าย

เกาะ	เป็นคำกริยาแสดงอาการที่ต้องปรากฏสถานที่
น้อง	เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ เกาะ
ขอบหน้าต่าง	เป็นคำนามที่หมายถึงสถานที่ของการ เกาะ
มือซ้าย	เป็นคำนามที่หมายถึงเครื่องมือที่ใช้ เกาะ

ข. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงเวลาที่ใช้ทำอาการ

ตัวอย่าง

เรือ / เกย / ฝั่งเมื่อวันก่อน

- เกย เป็นคำกริยาแสดงอาการที่ต้องปรากฏสถานที่
 เรือ เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ เกย
 ผัง เป็นคำนามที่หมายถึงสถานที่ของการ เกย
 วันก่อน เป็นคำนามที่หมายถึง เวลาของการ เกย
- ค. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงลักษณะที่ทำอาการ
 ตัวอย่าง
 นิด / ผ่าน / เขตหวงห้ามด้วยความลังเล
 ผ่าน เป็นคำกริยาแสดงอาการที่ต้องปรากฏสถานที่
 นิด เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ ผ่าน
 เขตหวงห้าม เป็นคำนามที่หมายถึงสถานที่ของการ ผ่าน
 ความลังเล เป็นคำนามที่หมายถึงลักษณะของการ ผ่าน
- ง. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงสาเหตุของการทำอาการ
 ตัวอย่าง
 แดง / พิง / เสา เพราะความอ่อนเพลีย
 พิง เป็นคำกริยาแสดงอาการที่ปรากฏสถานที่
 แดง เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ พิง
 เสา เป็นคำนามที่หมายถึงสถานที่ของการ พิง
 ความอ่อนเพลีย เป็นคำนามที่หมายถึงสาเหตุของการ พิง
- จ. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงผู้ร่วมทำอาการ
 ตัวอย่าง
 เหน่ง / เคาะ / ประตู่ทองพิกครุกับเพื่อน
 เคาะ เป็นคำกริยาแสดงอาการที่ปรากฏสถานที่
 เหน่ง เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ เคาะ
 ประตู่ทองพิกครุ เป็นคำนามที่หมายถึงสถานที่ของการ เคาะ
 เพื่อน เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ร่วมทำการ เคาะ

๑.๔ คำกริยาแสดงอาการที่กระทบกระเทือนผู้อื่น

- ๑.๔.๑ คำกริยาแสดงอาการที่กระทบกระเทือนผู้อื่น โดยทำให้ผู้อื่นหรือสิ่งอื่น เปลี่ยน
 อาการหรือเปลี่ยนสภาพ หมายถึงคำกริยาแสดงอาการที่ไปกระทบ
 ผู้ใดหรือสิ่งใดอันเป็นเหตุให้ผู้นั้นหรือสิ่งนั้นทำอาการหรือเปลี่ยนแปลง

สภาพไปเนื่องจากการกระทำของผู้ทำอาการ ซึ่งทำอาการนั้นอยู่กับที่
คำกริยาชนิดนี้จะปรากฏกับคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการและคำนาม
ที่หมายถึงผู้ถูกระทบกระเทือน หรือถูกเปลี่ยนแปลงสภาพ

ตัวอย่าง

แดง / ดี / น้อง

ดี เป็นคำกริยาแสดงอาการที่กระทบกระเทือนผู้อื่น

แดง เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ ดี

น้อง เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ถูกระทบกระเทือนจากการ ดี

คำกริยาแสดงอาการที่กระทบกระเทือนผู้อื่น โดยทำให้ผู้อื่นหรือสิ่งอื่น เปลี่ยนอาการหรือ
เปลี่ยนสภาพบางคำ จะมีคำนามที่หมายถึงอวัยวะของผู้ทำอาการ เป็นสิ่งที่ถูกระทบกระเทือน เช่น
กระดูกสัน กระตักเท้า กะพริบตา ก้มหน้า เงยหน้า พยักหน้า นึกหน้า ฯลฯ

ตัวอย่าง

น้อง / นึก / หน้า

นึก เป็นคำกริยาแสดงอาการที่กระทบกระเทือนผู้อื่น

น้อง เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ นึก

หน้า เป็นคำนามที่หมายถึงสิ่งที่ถูกระทบกระเทือนจากการ นึก

คำนามที่หมายถึงสิ่งที่ถูกระทบกระเทือนที่เป็นอวัยวะนี้จะเปลี่ยนแปลงสภาพหรือ
อาการไปเพราะการกระทบกระเทือนนั้น คำกริยาที่เป็น เหตุกับที่เป็นผลจะมีรูปตรงกัน

ตัวอย่าง

น้อง / นึก / หน้าจหน้านึก

คำกริยาแสดงอาการที่กระทบกระเทือนผู้อื่น โดยทำให้ผู้อื่นหรือสิ่งอื่น เปลี่ยนอาการหรือ
เปลี่ยนสภาพนี้อาจหมายถึง การทำให้เคลื่อนไหว แต่ไม่เคลื่อนที่

ตัวอย่าง

แดง / โไล้ / ชิงช้า

ไล้ เป็นคำกริยาแสดงอาการที่กระทบกระเทือนผู้อื่น

แดง เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ ไล้

ชิงช้า เป็นคำนามที่หมายถึงสิ่งที่ถูกระทบกระเทือนให้เกิดการ เคลื่อนไหว
แต่ไม่เคลื่อนที่

คำกริยาแสดงอาการที่กระทบกระเทือนผู้อื่น อาจ เป็นการกระทำด้วยวาจา
อันจะทำให้ผู้ถูกกระทบกระเทือนเปลี่ยนแปลงสภาพอารมณ์ เช่น แข่ง ดู ชม

ตัวอย่าง

พ้อ / ชม / หน้อย

ชม เป็นคำกริยาแสดงอาการที่กระทบกระเทือนผู้อื่น

พ้อ เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ ชม

หน้อย เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ถูกกระทบกระเทือน ซึ่ง เปลี่ยนแปลงสภาพ
อารมณ์เป็นดีใจ

คำกริยาแสดงอาการที่กระทบกระเทือนผู้อื่น อาจ เป็นผลให้ผู้ถูกกระทบกระเทือน
เปลี่ยนแปลงเจ้าของ ซึ่งอาจ เป็นการ เปลี่ยนแปลงชั่วคราวหรือถาวรก็ได้

ตัวอย่าง

แดง / ชื้อ / รถ

ชื้อ เป็นคำกริยาแสดงอาการที่กระทบกระเทือนผู้อื่น

แดง เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ ชื้อ

รถ เป็นคำนามที่หมายถึงสิ่งที่ถูกกระทบกระเทือนให้ เปลี่ยนเจ้าของ
มาเป็นของแดงโดยถาวร

ตัวอย่าง

แดง / ยืม / รถ

ยืม เป็นคำกริยาแสดงอาการที่กระทบกระเทือนผู้อื่น

แดง เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ ยืม

รถ เป็นคำนามที่หมายถึงสิ่งที่ถูกกระทบกระเทือนให้ เปลี่ยนเจ้าของ
มาเป็นของแดงชั่วคราว

โดยปกติแล้ว คำนามที่หมายถึงผู้ถูกระทบกระเทือนจะปรากฏข้างหลังคำกริยา
ดังตัวอย่างที่กล่าวมาแล้ว แต่ก็มีบางประโยคที่คำนามที่หมายถึงผู้ถูกระทบกระเทือนปรากฏหน้า
คำกริยาแสดงอาการ โดยที่คำกริยาแสดงอาการนั้นมีคำว่า ถูก อยู่ข้างหน้า และคำนามที่หมายถึง
ผู้ทำอาการจะไปปรากฏข้างหลังคำกริยาแสดงอาการ

ตัวอย่าง

กรรมกรถูก / กตซี / โดยนายทุนต่างชาติ

กตซี เป็นคำกริยาแสดงอาการที่กระทบกระเทือนผู้อื่น

กรรมกร เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ถูกระทบกระเทือนจากการ กตซี

นายทุนต่างชาติ เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ กตซี

ในประโยคที่คำนามที่หมายถึงผู้ถูกระทบกระเทือนปรากฏหน้าคำกริยาแสดง
อาการชนิดนี้ เราจะพบว่าคำนามที่หมายถึงผู้ถูกระทบกระเทือนจะสามารถปรากฏกับคำกริยาได้
ตามลำดับ ไม่ต้องปรากฏคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ

ตัวอย่าง

แดงถูก / กล่าวหา /

กล่าวหา เป็นคำกริยาแสดงอาการที่กระทบกระเทือนผู้อื่น

แดง เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ถูกระทบกระเทือนจากการ กล่าวหา

ประโยคลักษณะดังกล่าวข้างบนนี้แสดงว่าผู้พูด เน้น หรือให้ความสำคัญเฉพาะ
คำนามที่หมายถึงผู้ถูกระทบกระเทือน

อนึ่ง คำว่า "ถูก" มิใช่ว่าจะอยู่หน้าคำกริยาแสดงอาการได้ทั้งหมด คำกริยา
แสดงอาการที่จะมีคำว่า ถูก อยู่ข้างหน้าได้ จะต้องแสดงผลกระทบในทางร้าย

ตัวอย่าง

น้องถูก / ตี /

ทหารถูก / ยิง /

ตี และ ยิง เป็นคำกริยาแสดงอาการที่แสดงผลกระทบในทางร้าย

น้อง และ ทหาร เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ถูกระทบกระเทือน จากผลกระทบ
ในทางร้ายของ กริยา ตี และ ยิง ตามลำดับ

ถ้าคำว่า ถูก อยู่หน้าคำกริยาแสดงอาการที่แสดงผลกระทบในทางดี ประโยค
จะใช้ไม่ได้

ตัวอย่าง

*น้องถูก / ชม เขย /

*ทหารถูก / ยกย่อง /

คำกริยาแสดงอาการชนิดนี้ นอกจากจะปรากฏกับคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ และคำนามที่หมายถึงผู้ถูกระทบกระทั่งเอนแล้ว ยังอาจปรากฏกับคำนามที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ดังนี้

ก. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงสถานที่ที่ทำการ

ตัวอย่าง

แดง / เหลา / ดินสอบน โต๊ะทำงาน

เหลา เป็นคำกริยาแสดงอาการที่กระทบกระทั่งเอนผู้อื่น

แดง เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ เหลา

ดินสอ เป็นคำนามที่หมายถึงสิ่งที่ถูกกระทบกระทั่งเอนจากการ เหลา

โต๊ะทำงาน เป็นคำนามที่หมายถึงสถานที่ที่ทำการ เหลา

ข. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงเครื่องมือที่ใช้ทำการ

ตัวอย่าง

นักเรียน / ตัด / กระดาษด้วย กรรไกร

ตัด เป็นคำกริยาแสดงอาการที่กระทบกระทั่งเอนผู้อื่น

นักเรียน เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ ตัด

กระดาษ เป็นคำนามที่หมายถึงสิ่งที่ถูกกระทบกระทั่งเอนจากการ ตัด

กรรไกร เป็นคำนามที่หมายถึงเครื่องมือที่ใช้ทำการ ตัด

ค. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงเวลาที่ทำการ

ตัวอย่าง

นิต / นวด / แบ่งตั้งแต่ หัวค่ำ

นวด เป็นคำกริยาแสดงอาการที่กระทบกระทั่งเอนผู้อื่น

นิต เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ นวด

แบ่ง เป็นคำนามที่หมายถึงสิ่งที่ถูกกระทบกระทั่งเอนจากการ นวด

หัวค่ำ เป็นคำนามที่หมายถึงเวลาที่ทำการ นวด

ง. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงลักษณะของการทำการ

ตัวอย่าง

เขา / เตะ / แก้อีด้วย ความโกรธ

เตะ เป็นคำกริยาแสดงอาการที่กระทบกระเทือนผู้อื่น
 เขา เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ เตะ
 แก้อี้ เป็นคำนามที่หมายถึงสิ่งที่ถูกกระทบกระเทือนจากการ เตะ
 ความโกรธ เป็นคำนามที่หมายถึงลักษณะของการ เตะ

จ. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงผู้ร่วมทำอาการ

ตัวอย่าง

หน้อย / สอย / มะม่วงกับน้อง

สอย เป็นคำกริยาแสดงอาการที่กระทบกระเทือนผู้อื่น
 หน้อย เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ สอย
 มะม่วง เป็นคำนามที่หมายถึงสิ่งที่ถูกกระทบกระเทือนจากการ สอย
 น้อง เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ร่วมทำอาการ สอย

ฉ. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงสาเหตุของการทำอาการ

ตัวอย่าง

เขาถูกครู / ดี / เพราะเพื่อน

ดี เป็นคำกริยาแสดงอาการที่กระทบกระเทือนผู้อื่น
 ครู เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ ดี
 เขา เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ถูกกระทบกระเทือนจากการ ดี
 เพื่อน เป็นคำนามที่หมายถึงสาเหตุของการ ดี

ช. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงผู้รับประโยชน์

ตัวอย่าง

พี่ / เก็บ / จดหมายให้น้อง

เก็บ เป็นคำกริยาแสดงอาการที่กระทบกระเทือนผู้อื่น
 พี่ เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ เก็บ
 จดหมาย เป็นคำนามที่หมายถึงสิ่งที่ถูกกระทบกระเทือนจากการ เก็บ
 น้อง เป็นคำนามที่หมายถึงผู้รับประโยชน์จากการ เก็บ

คำกริยาแสดงอาการที่กระทบกระเทือนผู้อื่น โดยทำให้ผู้อื่น เปลี่ยนอาการหรือ
 เปลี่ยนสภาพ เมื่อปรากฏกับคำนามที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ดังกล่าวมาแล้ว เราก็อาจจะคำนามที่หมายถึง
 ผู้ถูกกระทบกระเทือนได้ในกรณีที่ถูกกระทบกระเทือนนั้นได้มีผู้กล่าวถึงแล้วหรือเป็นที่รู้จักอยู่

ตัวอย่าง

๑. แดง / เหลา / บนโต๊ะทำงาน
๒. นักเรียน / ศด / ด้วยกรรไกร
๓. นิด / นวด / ตั้งแต่หัวค่ำ
๔. เขา / เตะ / ด้วยความโกรธ
๕. น้อย / สอย / กับน้อง
๖. ครู / ดี / เพราะเพื่อน
๗. พี่ / เก็บ / ใหนัก

๑.๔.๒ คำกริยาแสดงอาการที่กระทบกระเทือนผู้อื่น โดยทำให้ผู้อื่นหรือสิ่งอื่น เคลื่อนที่ หมายถึงคำกริยาแสดงอาการที่ผู้ทำอาการทำให้ผู้อื่นหรือสิ่งอื่น เคลื่อนที่จากที่หนึ่งไปสู่อีกที่หนึ่ง โดยผู้ทำอาการอาจ เคลื่อนที่ไปด้วยหรือไม่ก็ได้ คำกริยาชนิดนี้จะปรากฏกับคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ กับคำนามที่หมายถึงผู้ถูกระทบกระเทือนหรือสิ่งที่ถูกระทบกระเทือน และอาจมี คำนามที่หมายถึงจุดเริ่มต้นของการ เคลื่อนที่ หรือจุดหมายของการ เคลื่อนที่ อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือทั้งสองอย่างปรากฏร่วมด้วย

ตัวอย่าง

- ก. น้อง / ลาก / เก้าอี้
- ข. น้อง / ลาก / เก้าอี้จากมุมห้อง
- ค. น้อง / ลาก / เก้าอี้มากกลางห้อง
- ง. น้อง / ลาก / เก้าอี้จากมุมห้องมากกลางห้อง

ลาก	เป็นคำกริยาแสดงอาการที่ทำให้ผู้อื่นหรือสิ่งอื่น เคลื่อนที่
น้อง	เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ ลาก
เก้าอี้	เป็นคำนามที่หมายถึงสิ่งที่ถูกระทบกระเทือนจากการ ลาก
มุมห้อง	เป็นคำนามที่หมายถึงจุด เริ่มต้นของการ เคลื่อนที่
กลางห้อง	เป็นคำนามที่หมายถึงจุดหมายของการ เคลื่อนที่

คำกริยาแสดงอาการชนิดนี้ นอกจากจะปรากฏกับคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ ผู้ถูกระทบกระเทือน จุดเริ่มต้นของการเคลื่อนที่ และจุดหมายของการเคลื่อนที่แล้ว ยังอาจปรากฏกับคำนามที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ดังนี้

ก. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ทำอาหาร

ตัวอย่าง

น่อง / ลาก / แก้อีด้วยแขนข้างเดียว

ลาก เป็นคำกริยาแสดงอาการที่ทำให้ผู้อื่นหรือสิ่งอื่น เคลื่อนที่

น่อง เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาหาร ลาก

แก้อี เป็นคำนามที่หมายถึงสิ่งที่ถูกกระทบกระทั่งเนื่องจากการ ลาก

แขนข้างเดียว เป็นคำนามที่หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ทำการ ลาก

ข. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึง เวลาที่ทำอาหาร

ตัวอย่าง

นิด / ขน / ของตั้งแต่เช้า

ขน เป็นคำกริยาแสดงอาการที่ทำให้ผู้อื่นหรือสิ่งอื่น เคลื่อนที่

นิด เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาหาร ขน

ของ เป็นคำนามที่หมายถึงสิ่งที่ถูกกระทบกระทั่งเนื่องจากการ ขน

เช้า เป็นคำนามที่หมายถึง เวลาที่ทำการ ขน

ค. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึง ลักษณะของการทำอาหาร

ตัวอย่าง

แดง / กระทบ / ประดูด้วยความโกรธ

กระทบ เป็นคำกริยาแสดงอาการที่ทำให้ผู้อื่นหรือสิ่งอื่น เคลื่อนที่

แดง เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาหาร กระทบ

ประดู เป็นคำนามที่หมายถึงสิ่งที่ถูกกระทบกระทั่งเนื่องจากการ กระทบ

ความโกรธ เป็นคำนามที่หมายถึงลักษณะของการ กระทบ

ง. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงผู้ร่วมทำอาหาร

ตัวอย่าง

พ่อ / เข็น / รถกับลูก ๆ

เข็น เป็นคำกริยาแสดงอาการที่ทำให้ผู้อื่นหรือสิ่งอื่น เคลื่อนที่

พ่อ เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาหาร เข็น

รถ เป็นคำนามที่หมายถึงสิ่งที่ถูกกระทบกระทั่งเนื่องจากการ เข็น

ลูก ๆ เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ร่วมทำการ เข็น

จ. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงสาเหตุของการทำอาการ

ตัวอย่าง

แดง / ย้าย / กระสอบข้าวสาร เพราะหนู

ย้าย เป็นคำกริยาแสดงอาการที่ทำให้ผู้อื่นหรือสิ่งอื่น เคลื่อนที่

แดง เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ ย้าย

กระสอบข้าวสาร เป็นคำนามที่หมายถึงสิ่งที่ถูกกระทบกระเทือนจากการ ย้าย

หนู เป็นคำนามที่หมายถึงสาเหตุที่ทำการ ย้าย

ฉ. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงผู้รับประโยชน์จากการทำอาการ

ตัวอย่าง

น้อง / ลาก / เก้าอี้ให้เพื่อน

ลาก เป็นคำกริยาแสดงอาการที่ทำให้ผู้อื่นหรือสิ่งอื่น เคลื่อนที่

น้อง เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ ลาก

เก้าอี้ เป็นคำนามที่หมายถึงสิ่งที่ถูกกระทบกระเทือนจากการ ลาก

เพื่อน เป็นคำนามที่หมายถึงผู้รับประโยชน์จากการ ลาก

๑.๕ คำกริยาแสดงอาการที่เป็นผลต่อสิ่งอื่น หมายถึงคำกริยาแสดงอาการที่เป็นเหตุให้เกิดผลอย่างใดอย่างหนึ่ง คำกริยาชนิดนี้จะปรากฏกับคำนามที่หมายถึง ผู้ทำอาการ กับคำนามที่หมายถึงผลของการทำอาการนั้น

ตัวอย่าง

น้อย / ชุด / หลุม

ชุด เป็นคำกริยาแสดงอาการที่เป็นผลต่อสิ่งอื่น

น้อย เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ ชุด

หลุม เป็นคำนามที่หมายถึงผลจากการ ชุด

คำกริยาแสดงอาการชนิดนี้นอกจากจะปรากฏกับคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการและคำนามที่หมายถึงผลของการทำอาการแล้ว ยังอาจปรากฏกับคำนามที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ดังนี้

ก. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงสถานที่ที่ทำการ

ตัวอย่าง

แม่ / คั้น / กะทิในครัว

คั้น เป็นคำกริยาแสดงอาการที่เป็นผลต่อสิ่งอื่น

แม่ เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ คั้น

กะทิ เป็นคำนามที่หมายถึงผลจากการ คั้น

คร้าว เป็นคำนามที่หมายถึงสถานที่ของการ คั้น

ข. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ทำอาการ

ตัวอย่าง

นักเรียน / ร้อย / มਾਲย์ด้วยกสิบทูหลาบ

ร้อย เป็นคำกริยาแสดงอาการที่เป็นผลต่อสิ่งอื่น

นักเรียน เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ ร้อย

มालย์ เป็นคำนามที่หมายถึงผลที่เกิดขึ้นจากการ ร้อย

กสิบทูหลาบ เป็นคำนามที่หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ในการ ร้อย

ค. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึง เวลาที่ทำอาการ

ตัวอย่าง

ต้นไม้ / ผลิ / ดอกในฤดูใบไม้ผลิ

ผลิ เป็นคำกริยาแสดงอาการที่เป็นผลต่อสิ่งอื่น

ต้นไม้ เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ ผลิ

ดอก เป็นคำนามที่หมายถึงผลที่เกิดขึ้นจากการ ผลิ

ฤดูใบไม้ผลิ เป็นคำนามที่หมายถึง เวลาที่ทำอาการ ผลิ

ง. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึง ผู้ร่วมทำอาการ

ตัวอย่าง

นิต / จัก / ดอกกับเพื่อน

จัก เป็นคำกริยาแสดงอาการที่เป็นผลต่อสิ่งอื่น

นิต เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ จัก

ดอก เป็นคำนามที่หมายถึงผลที่เกิดขึ้นจากการ จัก

เพื่อน เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ร่วมทำการ จัก

จ. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึง ลักษณะของการทำอาการ

ตัวอย่าง

น้อย / สาน / ตะกร้าด้วยความประณีต

सान เป็นคำกริยาแสดงอาการที่เป็นผลต่อสิ่งอื่น
 น้อย เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ สาน
 ตะกร้า เป็นคำนามที่หมายถึงผลที่เกิดขึ้นจากการ สาน
 ความประณีต เป็นคำนามที่หมายถึงลักษณะของการ สาน

ฉ. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงสาเหตุของการทำอาการ
 ตัวอย่าง

ชาวบ้าน / ก่อ / ไฟเพราะความหนาว

ก่อก่อ เป็นคำกริยาแสดงอาการที่เป็นผลต่อสิ่งอื่น
 ชาวบ้าน เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ ก่อ
 ไฟ เป็นคำนามที่หมายถึงผลที่เกิดขึ้นจากการ ก่อ
 ความหนาว เป็นคำนามที่หมายถึงสาเหตุของการ ก่อ

ช. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงผู้รับประโยชน์จากการทำอาการ
 ตัวอย่าง

แม่ / ถัก / ผ้าพันคอให้พ่อ

ถัก ถัก เป็นคำกริยาแสดงอาการที่เป็นผลต่อสิ่งอื่น
 แม่ เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ ถัก
 ผ้าพันคอ เป็นคำนามที่หมายถึงผลที่เกิดขึ้นจากการ ถัก
 พ่อ เป็นคำนามที่หมายถึงผู้รับประโยชน์จากการ ถัก

๑.๖ คำกริยาแสดงอาการที่มีผู้อื่นเป็นจุดหมาย หมายถึงคำกริยาแสดงอาการที่ผู้ทำ
 อาการทำการนั้นต่อผู้อื่นหรือสิ่งอื่นโดยผู้ทำหรือสิ่งนั้น เป็นจุดหมาย จุดประสงค์ หรือเป้าหมาย คำกริยา
 ชนิดนี้จะปรากฏกับคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ และคำนามที่หมายถึงจุดหมาย จุดประสงค์ หรือ
 เป้าหมายของอาการ (ซึ่งมิได้ถูกกระทบกระเทือนหรือถูกเปลี่ยนแปลงสภาพ)

ตัวอย่าง

นิต / กราบ / พระ

กราบ กราบ เป็นคำกริยาแสดงอาการที่มีผู้อื่นเป็นจุดหมาย
 นิต นิต เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ กราบ
 พระ พระ เป็นคำนามที่หมายถึงจุดหมายของการ กราบ

คำกริยาชนิดนี้นอกจากจะปรากฏกับคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการและจุดหมายแล้ว

ยังอาจปรากฏกับคำนามที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ดังนี้

ก. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงสถานที่ที่ทำการ

ตัวอย่าง

แดง / สวัสดิ์ / คุณบ้านหน้าประตูบ้าน

สวัสดิ์ เป็นคำกริยาแสดงอาการที่มีผู้อื่น เป็นจุดหมาย

แดง เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำการ สวัสดิ์

คุณบ้าน เป็นคำนามที่หมายถึงจุดหมายของการ สวัสดิ์

ประตูบ้าน เป็นคำนามที่หมายถึงสถานที่ที่ทำการ สวัสดิ์

ข. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงเครื่องมือที่ใช้ทำการ

ตัวอย่าง

แม่ / รับไหว้ / ลูกสะใภ้ด้วยสร้อยคอ

รับไหว้ เป็นคำกริยาแสดงอาการที่มีผู้อื่น เป็นจุดหมาย

แม่ เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำการ รับไหว้

ลูกสะใภ้ เป็นคำนามที่หมายถึงจุดหมายของการ รับไหว้

สร้อยคอ เป็นคำนามที่หมายถึงเครื่องมือในการ รับไหว้

ค. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงเวลาในการทำการ

ตัวอย่าง

พ่อ / หา / แว่นตาตั้งแต่กลางคืน

หา เป็นคำกริยาแสดงอาการที่มีผู้อื่น เป็นจุดหมาย

พ่อ เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำการ หา

แว่นตา เป็นคำนามที่หมายถึงจุดหมายของการ หา

กลางคืน เป็นคำนามที่หมายถึงเวลาในการ หา

ง. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงลักษณะของการทำการ

ตัวอย่าง

นิต / รอ / เพื่อนด้วยความกระวนกระวาย

รอ เป็นคำกริยาแสดงอาการที่มีผู้อื่น เป็นจุดหมาย

นิต เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำการ รอ

เพื่อน เป็นคำนามที่หมายถึงจุดหมายของการ รอ

ความกระวนกระวาย เป็นคำนามที่หมายถึงลักษณะของการ รอ

จ. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงสาเหตุของการทำอาการ

ตัวอย่าง

ชาวบ้าน / บนบาน / เทวดา เพราะ ความแห้งแล้ง

บนบาน เป็นคำกริยาแสดงอาการที่มีผู้อื่น เป็นจุดหมาย

ชาวบ้าน เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ บนบาน

เทวดา เป็นคำนามที่หมายถึงจุดหมายของการ บนบาน

ความแห้งแล้ง เป็นคำนามที่หมายถึงสาเหตุของการ บนบาน

ฉ. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงผู้รับประโยชน์

ตัวอย่าง

พี่ / ยอม / น้อง เพื่อ แม่

ยอม เป็นคำกริยาแสดงอาการที่มีผู้อื่น เป็นจุดหมาย

พี่ เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ ยอม

น้อง เป็นคำนามที่หมายถึงจุดหมายของการ ยอม

แม่ เป็นคำนามที่หมายถึงผู้รับประโยชน์จากการ ยอม

๑.๗ คำกริยาแสดงอาการที่มีผู้อื่นมาช่วย เสริมความหมายให้ชัดเจนขึ้น หมายถึง

คำกริยาที่มีความหมายเป็นที่พอเข้าใจหรือเกือบเข้าใจได้ แต่จะต้องมีคำนามมาช่วย เสริมความหมายให้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น หรือให้เข้าใจได้ คำกริยาชนิดนี้จะปรากฏกับคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ และคำนามที่หมายถึงผู้เสริมความหมายหรือสิ่งที่เสริมความหมายของคำกริยาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ตัวอย่าง

ชานา / กรำ / ฝน

กรำ เป็นคำกริยาแสดงอาการที่มีผู้อื่นมาช่วย เสริมความหมาย

ชานา เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ กรำ

ฝน เป็นคำนามที่หมายถึงสิ่งที่เสริมความหมายกริยา กรำ ให้สมบูรณ์

และชี้เฉพาะลงไปว่า กรำฝน ไม่ใช่ กรำแดด หรืออื่น ๆ

คำกริยาชนิดนี้นอกจากจะปรากฏกับคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาการ และคำนามที่หมายถึงผู้เสริมความหมายแล้ว ยังอาจปรากฏกับคำนามที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ดังนี้

ก. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงผู้ร่วมทำอาหาร

ตัวอย่าง

แดง / เล่น / ฟุตบอลกับเพื่อน

เล่น เป็นคำกริยาแสดงอาการที่มีผู้อื่นมาช่วย เสริมความหมาย

แดง เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาหาร เล่น

ฟุตบอล เป็นคำนามที่หมายถึงสิ่งที่เสริมความหมายของการ เล่น

เพื่อน เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ร่วมทำอาหาร เล่น

ข. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ทำอาหาร

ตัวอย่าง

อัครินโบราณ / ประลอง / ฝีมือด้วยทวน

ประลอง เป็นคำกริยาแสดงอาการที่มีผู้อื่นมาช่วย เสริมความหมาย

อัครินโบราณ เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาหาร ประลอง

ฝีมือ เป็นคำนามที่หมายถึงสิ่งที่เสริมความหมายของการ ประลอง

ทวน เป็นคำนามที่หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ทำการ ประลอง

ค. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงสถานที่ทำอาหาร

ตัวอย่าง

นิต / ช้อม / ละครที่หอประชุม

ช้อม เป็นคำกริยาแสดงอาการที่มีผู้อื่นมาช่วย เสริมความหมาย

นิต เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาหาร ช้อม

ละคร เป็นคำนามที่หมายถึงสิ่งที่เสริมความหมายของการ ช้อม

หอประชุม เป็นคำนามที่หมายถึงสถานที่ทำการ ช้อม

ง. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึง เวลาที่ทำอาหาร

ตัวอย่าง

เขา / ฉลอง / ตำแหน่ง เมื่อวันก่อน

ฉลอง เป็นคำกริยาแสดงอาการที่มีผู้อื่นมาช่วย เสริมความหมาย

เขา เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาหาร ฉลอง

ตำแหน่ง เป็นคำนามที่หมายถึงสิ่งที่เสริมความหมายของการ ฉลอง

วันก่อน เป็นคำนามที่หมายถึง เวลาทำการ ฉลอง

จ. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงลักษณะของการทำอาหาร

ตัวอย่าง

เขา / เรียน / เลขคณิตด้วยความตั้งใจ

เรียน เป็นคำกริยาแสดงอาการที่มีผู้อื่นมาช่วย เสริมความหมาย

เขา เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาหาร เรียน

เลขคณิต เป็นคำนามที่หมายถึงสิ่งที่เสริมความหมายของการ เรียน

ความตั้งใจ เป็นคำนามที่หมายถึงลักษณะของการ เรียน

ฉ. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงสาเหตุของการทำอาหาร

ตัวอย่าง

เขา / พัวพัน / คติทูลจริต เพราะความโลภ

พัวพัน เป็นคำกริยาแสดงอาการที่มีผู้อื่นมาช่วย เสริมความหมาย

เขา เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาหาร พัวพัน

คติทูลจริต เป็นคำนามที่หมายถึงสิ่งที่เสริมความหมายของการ พัวพัน

ความโลภ เป็นคำนามที่หมายถึงสาเหตุของการทำการ พัวพัน

ช. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงผู้รับประโยชน์จากการทำอาหาร

ตัวอย่าง

เขา / แสดง / คนตรีเพื่อการกุศล

แสดง เป็นคำกริยาแสดงอาการที่มีผู้อื่นมาช่วย เสริมความหมาย

เขา เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำอาหาร แสดง

คนตรี เป็นคำนามที่หมายถึงสิ่งที่เสริมความหมายของการ แสดง

การกุศล เป็นคำนามที่หมายถึงผู้รับประโยชน์จากการ แสดง

๒. คำกริยาแสดงสภาพ หมายถึงคำกริยาที่แสดงสภาพหรือลักษณะของคำนามในขณะที่

เอ่ยถึงว่ามีสภาพหรือลักษณะอย่างไร

ตัวอย่าง

แดง / สวย /

สวย เป็นคำกริยาแสดงสภาพ

แดง เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทรงสภาพ สวย

ประโยคที่มีคำกริยาแสดงสภาพปรากฏอยู่นี้จะสามารถตอบคำถามว่า "ใคร เป็นอย่างไร"

หรือ "อะไรเป็นอย่างไร" ได้

ตัวอย่าง

คำถาม : แดง เป็นอย่างไร

คำตอบ : แดง / สวย /

ฉะนั้น สวย เป็นคำกริยาแสดงสภาพ

ประโยคใดที่ไม่สามารถตอบคำถาม "ใครเป็นอย่างไร" ได้ ประโยคนั้นจะมีคำกริยาที่เป็นคำกริยาชนิดอื่น

ตัวอย่าง

คำถาม : แดง เป็นอย่างไร

คำตอบ : *แดง / ริ่ง /

ฉะนั้น ริ่ง ไม่ใช่คำกริยาแสดงสภาพ

คำกริยาแสดงสภาพจะปรากฏกับคำนามที่หมายถึงผู้ทรงสภาพนั้น ๆ ที่แสดงสภาพโดย

คำกริยา

ตัวอย่าง

แดง / ใจน้อย /

ใจน้อย เป็นคำกริยาแสดงสภาพ

แดง เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทรงสภาพ

คำกริยาแสดงสภาพแบ่งออกเป็นชนิดย่อย ๆ ได้ดังนี้

๒.๑ คำกริยาแสดงสภาพที่บอกลักษณะ หรือคุณสมบัติ หมายถึงคำกริยาที่แสดงสภาพ

ลักษณะ หรือคุณสมบัติ ของคำนาม

ตัวอย่าง

นิด / อ้วน /

อ้วน เป็นคำกริยาแสดงสภาพที่บอกลักษณะ

นิด เป็นคำนามที่หมายถึงผู้มีลักษณะ อ้วน

คำกริยาแสดงสภาพชนิดนี้บางคำมีรูปพ้องกับคำกริยาแสดงอาการ

ตัวอย่าง

คำกริยาแสดงอาการ : โหน่ง / โคน / ต้นไม้

โคน เป็นคำกริยาแสดงอาการ

โหน่ง เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทำ

ต้นไม้ เป็นคำนามที่หมายถึงสิ่งที่ถูกกระทบกระเทือน

คำกริยาแสดงสภาพ : ต้นไม้ / โคน /

โคน เป็นคำกริยาแสดงสภาพที่มีรูปพ้องกับคำกริยาแสดงอาการ

ต้นไม้ เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทรงสภาพ

นอกจากจะปรากฏกับคำนามที่หมายถึงผู้ทรงสภาพแล้ว คำกริยาแสดงสภาพยังอาจปรากฏกับคำนามที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ได้อีกดังนี้

ก. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงสถานที่ที่ผู้ทรงสภาพมีสภาพนั้น ๆ

ตัวอย่าง

เศษกระดาษ / เกลื่อน / ห้อง

เกลื่อน เป็นคำกริยาแสดงสภาพที่บอกสภาพ

เศษกระดาษ เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทรงสภาพ

ห้อง เป็นคำนามที่หมายถึงสถานที่ที่เกิดสภาพ เกลื่อน

ข. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงผู้ทรงสภาพอย่างเดียวกัน

ตัวอย่าง

น้อย / กลมเกลียว / กับพี่ ๆ น้อง ๆ

กลมเกลียว เป็นคำกริยาแสดงสภาพที่บอกสภาพ

น้อย เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทรงสภาพ

พี่ ๆ น้อง ๆ เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทรงสภาพอย่างเดียวกัน

ค. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงสาเหตุที่ทำให้คำนามที่หมายถึงผู้ทรงสภาพมีสภาพ

อย่างนั้น ๆ

ตัวอย่าง

นิค / อ้วน / เพราะขนมหวาน

อ้วน เป็นคำกริยาแสดงสภาพที่บอกลักษณะ

นิค เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทรงสภาพ

ขนมหวาน เป็นคำนามที่หมายถึงสาเหตุที่ทำให้ นิค มีลักษณะ อ้วน

ง. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงเวลาที่เกิดสภาพนั้นขึ้น

ตัวอย่าง

เขา / ตาย / เมื่อวันอาทิตย์

ตาย เป็นคำกริยาแสดงสภาพ

เขา เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทรงสภาพ

วันอาทิตย์ เป็นคำนามที่หมายถึง เวลาที่เกิดสภาพ ตาย

๒.๒ คำกริยาแสดงสภาพทำนองเดียวกัน หมายถึง คำกริยาแสดงสภาพที่บอกการเปรียบเทียบระหว่างคำนามตั้งแต่ ๒ คำขึ้นไป ว่าเป็นทำนองเดียวกัน คำกริยาชนิดนี้จะปรากฏร่วมกับคำนามที่หมายถึงผู้ทรงสภาพ และคำนามที่หมายถึงผู้ทรงสภาพอย่างเดียวกัน

ตัวอย่าง

ทางรถไฟ / ขนาน / กับลำคลอง

ขนาน เป็นคำกริยาแสดงสภาพที่บอกการ เปรียบ เทียบ

ทางรถไฟ เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทรงสภาพ

ลำคลอง เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ร่วมทรงสภาพอย่างเดียวกัน

คำนามที่ปรากฏกับคำกริยาแสดงสภาพชนิดนี้ สามารถจะเปลี่ยนตำแหน่งกันได้ โดยที่ความหมายของประโยคคงเดิม จะต่างกันก็เพียงการเน้น คือคำนามที่ปรากฏข้างหน้าคำกริยาแสดงสภาพ จะหมายถึงผู้ทรงสภาพ ส่วนคำนามที่ปรากฏหลังคำกริยาแสดงสภาพจะหมายถึงผู้ร่วมทรงสภาพอย่างเดียวกัน

ตัวอย่าง

แดง / คล้าย / พี่

พี่ / คล้าย / แดง

๒.๓ คำกริยาแสดงสภาพที่มีผู้อื่นมาช่วย เสริมความหมายให้ชัดเจนขึ้น หมายถึง คำกริยาแสดงสภาพที่มีความหมายบ่งบอกสภาพของคำนามที่หมายถึงผู้ทรงสภาพ แต่ยังไม่ชัดเจนพอ จึงต้องมีคำนามที่หมายถึงผู้ เสริมความหมายหรือสิ่งที่ เสริมความหมายมาช่วยให้ความหมายของ คำกริยาสมบูรณ์ขึ้น คำกริยาชนิดนี้จึงปรากฏกับคำนามที่หมายถึงผู้ทรงสภาพ และคำนามที่หมายถึงผู้ เสริมความหมายหรือสิ่งที่ เสริมความหมาย

ตัวอย่าง

แดง / กำพร้าว / พ่อ

กำพร้า เป็นคำกริยาแสดงสภาพที่มีผู้อื่นมาช่วย เสริมความหมาย

แดง เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทรงสภาพ

พ้อ เป็นคำนามที่หมายถึงผู้เสริมความหมายของสภาพ กำพร้า

ให้ชัดเจนและชี้เฉพาะลงไปว่า กำพร้า พ้อ ไม่ใช่ กำพร้า แม่

คำกริยาชนิดนี้นอกจากจะปรากฏกับคำนามที่หมายถึงผู้ทรงสภาพและคำนามที่หมายถึงผู้เสริมความหมายแล้ว ยังอาจปรากฏกับคำนามที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ อีก เช่น

ก. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงผู้ทรงสภาพอย่างเดียวกัน

ตัวอย่าง

ทิมฟุตบอลจุฬาฯ / ครอง / ตำแหน่งชนะเลิศกับทีมธรรมศาสตร์

ครอง เป็นคำกริยาแสดงสภาพที่มีผู้อื่นมาช่วย เสริมความหมาย

ทิมฟุตบอลจุฬาฯ เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทรงสภาพ

ตำแหน่งชนะเลิศ เป็นคำนามที่หมายถึงสิ่งที่เสริมความหมายของสภาพ ครอง

ทีมธรรมศาสตร์ เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทรงสภาพอย่างเดียวกัน

ข. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงสถานที่ที่คำนามที่หมายถึงผู้ทรงสภาพมีสภาพอยู่

ตัวอย่าง

นิต / ชนะ / ปิงปองที่ประเทศญี่ปุ่น

ชนะ เป็นคำกริยาแสดงสภาพที่มีผู้อื่นมาช่วย เสริมความหมาย

นิต เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทรงสภาพ

ปิงปอง เป็นคำนามที่หมายถึงสิ่งที่เสริมความหมายของสภาพ ชนะ

ประเทศญี่ปุ่น เป็นคำนามที่หมายถึงสถานที่ที่มีสภาพนั้น

ค. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงสาเหตุที่ทำให้คำนามที่หมายถึงผู้ทรงสภาพมี

สภาพนั้น ๆ

ตัวอย่าง

น้อย / ดิต / ยาเสพติดเพราะเพื่อน

ดิต เป็นคำกริยาแสดงสภาพที่มีผู้อื่นมาช่วย เสริมความหมาย

น้อย เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทรงสภาพ

ยาเสพติด เป็นคำนามที่หมายถึงสิ่งที่เสริมความหมายของสภาพ ดิต

เพื่อน เป็นคำนามที่หมายถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดสภาพ ดิต ยาเสพติด

ง. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึง เวลาที่สภาพนั้น เกิดขึ้น

ตัวอย่าง

น้ำ / เสีย / ไฟเมื่อคืน

เสีย เป็นคำกริยาแสดงสภาพที่มีผู้อื่นมาช่วย เสริมความหมาย

น้ำ เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทรงสภาพ

ไฟ เป็นคำนามที่หมายถึงสิ่งที่ เสริมความหมายของสภาพ เสีย

คืน เป็นคำนามที่หมายถึง เวลาที่เกิดสภาพนั้น

๒.๔ คำกริยาแสดงสภาพที่มีหน่วยวัด หมายถึงคำกริยาแสดงสภาพที่ต้องมีคำนามที่หมายถึงหน่วยวัดซึ่งบอกปริมาณ หรือ ขนาด หรือ น้ำหนัก หรือ ราคา กำกับอยู่ เพื่อให้รายละเอียดเกี่ยวกับสภาพนั้น ๆ คำกริยาชนิดนี้จะปรากฏร่วมกับคำนามที่หมายถึงผู้ทรงสภาพและคำนามที่หมายถึงหน่วยวัด

ตัวอย่าง

ถังน้ำมัน / จ / ๒๐ ลิตร

จ เป็นคำกริยาแสดงสภาพที่มีหน่วยวัด

ถังน้ำมัน เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทรงสภาพ

๒๐ ลิตร เป็นคำนามที่หมายถึงหน่วยวัดที่บอกปริมาณ

คำกริยาชนิดนี้บางคำหากไม่มีหน่วยวัดปรากฏด้วยแล้ว ความหมายของคำกริยาก็คจะเป็นในลักษณะที่คำนามที่หมายถึงผู้ทรงสภาพมีขนาด ปริมาณ หรือ น้ำหนัก มาก

ตัวอย่าง

ลำธาร / ลึก /

ลึก เป็นคำกริยาแสดงสภาพที่มีหน่วยวัด เมื่อไม่มีหน่วยวัดปรากฏด้วยจะมีความหมายว่าลึกมาก

ลำธาร เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทรงสภาพ

คำกริยาชนิดนี้นอกจากจะปรากฏกับคำนามที่หมายถึงผู้ทรงสภาพ และคำนามที่หมายถึงหน่วยวัดแล้ว ยังอาจปรากฏกับคำนามที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ อีก ดังนี้

ก. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงสถานที่ที่คำนามที่หมายถึงผู้ทรงสภาพมีสภาพนั้น

ตัวอย่าง

สารนี้ / หนัก / ๑.๒ ปอนด์ที่ระดับน้ำทะเล

หนัก เป็นคำกริยาแสดงสภาพที่มีหน่วยวัด
 สารนี้ เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทรงสภาพ
 ๑.๒ ปอนด์ เป็นคำนามที่หมายถึงหน่วยวัดที่บอกน้ำหนัก
 ระดับน้ำทะเล เป็นสถานที่ที่มีสภาพนั้น

ข. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึง เวลาที่คำนามที่หมายถึงผู้ทรงสภาพมีสภาพนั้น
 ตัวอย่าง

ทองคำหนัก ๑ บาท / ราคา / ๕,๐๐๐ บาท เมื่อต้นปี ๒๕๒๕

ราคา เป็นคำกริยาแสดงสภาพที่มีหน่วยวัด
 ทองคำ เป็นคำนามที่หมายถึงผู้ทรงสภาพ
 ๕,๐๐๐ บาท เป็นคำนามที่หมายถึงหน่วยวัดบอกราคา
 ต้นปี ๒๕๒๕ เป็นคำนามที่หมายถึง เวลาที่เกิดสภาพนั้น

๓. คำกริยาแสดงความรู้สึก หมายถึงคำกริยาที่แสดงความรู้สึก แสดงอารมณ์ หรือ
 แสดงการรับรู้ด้วยประสาทสัมผัส คำกริยาชนิดนี้จะปรากฏกับคำนามที่หมายถึง ผู้มีความรู้สึก
 ผู้มีอารมณ์ ผู้รับรู้ ที่แสดงโดยคำกริยานั้น ๆ

ตัวอย่าง

แดง / โกรธ /

โกรธ เป็นคำกริยาแสดงความรู้สึก
 แแดง เป็นคำนามที่หมายถึงผู้มีความรู้สึก โกรธ

ประโยคที่มีคำกริยาแสดงความรู้สึกปรากฏอยู่นี้ จะสามารถตอบคำถามว่า
 "ใคร รู้สึกอย่างไร" หรือคำถามว่า "ใคร คิดอย่างไร" ได้

ตัวอย่าง

คำถาม : แแดงรู้สึกอย่างไร

คำตอบ : แแดง / โกรธ /

คำถาม : แแดงคิดอย่างไร

คำตอบ : แแดง / ต้องการ / เพื่อน

ถ้าประโยคใดไม่สามารถตอบคำถาม "ใคร รู้สึกอย่างไร" หรือ "ใคร คิดอย่างไร"
 ได้ ประโยคนั้นจะมีคำกริยาที่เป็นคำกริยาชนิดอื่น

ตัวอย่าง

คำถาม : แดงรู้สึกอย่างไร

คำถาม : แดงคิดอย่างไร

คำตอบ : *แดง / หัวเราะ /

คำกริยาแสดงความรู้สึกแบ่งออกเป็นชนิดย่อยได้ดังนี้

๓.๑ คำกริยาแสดงความรู้สึกที่ไม่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น หมายถึง คำกริยาแสดงความรู้สึก

ที่ความรู้สึกนั้นไม่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น คำกริยาชนิดนี้จะปรากฏกับคำนามที่หมายถึงผู้มีความรู้สึก

ตัวอย่าง

น้อย / สงหรณ์ใจ /

สงหรณ์ใจ เป็นคำกริยาแสดงความรู้สึกไม่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น

น้อย เป็นคำนามที่หมายถึงผู้มีความรู้สึก

คำกริยาชนิดนี้นอกจากจะปรากฏกับคำนามที่หมายถึงผู้มีความรู้สึกแล้ว ยังอาจปรากฏกับคำนามที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ดังนี้

ก. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงเวลาที่เกิดความรู้สึก

ตัวอย่าง

นอนงมก / ตื่นเต้น / ตอนเข้าสอบ

ตื่นเต้น เป็นคำกริยาแสดงความรู้สึกที่ไม่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น

นอนงมก เป็นคำนามที่หมายถึงผู้มีความรู้สึก ตื่นเต้น

เข้าสอบ เป็นคำนามที่หมายถึง เวลาที่เกิดความรู้สึก ตื่นเต้น

ข. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดความรู้สึก

ตัวอย่าง

น้อย / ครั่นตัว / เพราะพิษไข้

ครั่นตัว เป็นคำกริยาแสดงความรู้สึกที่ไม่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น

น้อย เป็นคำนามที่หมายถึงผู้มีความรู้สึก ครั่นตัว

พิษไข้ เป็นคำนามที่หมายถึงสาเหตุที่ทำให้รู้สึก ครั่นตัว

๓.๒ คำกริยาแสดงความรู้สึกที่เกิดที่อวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่ง หมายถึง คำกริยาแสดง

ความรู้สึกที่เกิดขึ้น เฉพาะที่อวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่ง คำกริยาชนิดนี้จะปรากฏกับคำนามที่หมายถึงผู้มีความรู้สึกและอวัยวะที่เกิดความรู้สึก

ตัวอย่าง

นึก / ค้น / ตา

ค้น เป็นคำกริยาแสดงความรู้สึกที่เกิดที่อวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่ง

นึก เป็นคำนามที่หมายถึงผู้มีความรู้สึก ค้น

ตา เป็นคำนามที่หมายถึงอวัยวะที่รู้สึก ค้น

คำกริยาชนิดนี้นอกจากจะปรากฏกับคำนามที่หมายถึงผู้มีความรู้สึกและอวัยวะที่เกิดความรู้สึกแล้ว ยังอาจปรากฏกับคำนามที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ดังนี้

ก. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึง เวลาที่เกิดความรู้สึก

ตัวอย่าง

แดง / ปวด / ศีรษะเมื่อเช้า

ปวด เป็นคำกริยาแสดงความรู้สึกที่เกิดที่อวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่ง

แดง เป็นคำนามที่หมายถึงผู้มีความรู้สึก ปวด

ศีรษะ เป็นคำนามที่หมายถึงอวัยวะที่รู้สึก ปวด

เช้า เป็นคำนามที่หมายถึง เวลาที่เกิดความรู้สึก ปวด

ข. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดความรู้สึก

ตัวอย่าง

หน้อย / แสบ / ตาเพราะคว้นไฟ

แสบ เป็นคำกริยาแสดงความรู้สึกที่เกิดที่อวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่ง

หน้อย เป็นคำนามที่หมายถึงผู้มีความรู้สึก แสบ

ตา เป็นคำนามที่หมายถึงอวัยวะที่รู้สึก แสบ

คว้นไฟ เป็นคำนามที่หมายถึงสาเหตุที่ทำให้รู้สึก แสบ

๓.๓ คำกริยาแสดงความรู้สึกที่เกี่ยวข้องกับสิ่งอื่น หมายถึงคำกริยาแสดงความรู้สึกที่ความรู้สึกนั้นเกี่ยวข้องกับสิ่งอื่น คำกริยาชนิดนี้จะปรากฏกับคำนามที่หมายถึงผู้มีความรู้สึก และคำนามที่มาช่วยเสริมความหมายว่าความรู้สึกนั้นเกี่ยวข้องกับอะไร

ตัวอย่าง

ประชาชน / คู้น / กับระบบเดินทางเดียว

คู้น เป็นคำกริยาแสดงความรู้สึกที่เกี่ยวข้องกับสิ่งอื่น

ประชาชน เป็นคำนามที่หมายถึงผู้มีความรู้สึก คู้น

ระบบเดินทางเดียว เป็นคำนามที่ช่วยเสริมความหมายของความรู้สึก คู้น

คำกริยาชนิดนั้นนอกจากจะปรากฏกับคำนามที่หมายถึงผู้มีความรู้สึก และคำนามที่ช่วยเสริมความหมายแล้ว ยังอาจปรากฏกับคำนามที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ดังนี้

ก. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึง เวลาที่เกิดความรู้สึก

ตัวอย่าง

นิค / ชิน / กับสภาพน้ำท่วมตั้งแต่ปีก่อน

ชิน เป็นคำกริยาแสดงความรู้สึกที่เกี่ยวข้องกับสิ่งอื่น

นิค เป็นคำนามที่หมายถึงผู้มีความรู้สึก ชิน

สภาพน้ำท่วม เป็นคำนามที่ช่วยเสริมความหมายของความรู้สึก ชิน

ปีก่อน เป็นคำนามที่หมายถึง เวลาที่เกิดความรู้สึก ชิน

ข. ปรากฏกับคำนามที่หมายถึงสา เหตุที่ทำให้ เกิดความรู้สึก

ตัวอย่าง

สัตว์ป่า / ตระหนก / ถึงอันตรายของไฟฟ้า เพราะประสบการณ์

ตระหนก เป็นคำกริยาแสดงความรู้สึกที่เกี่ยวข้องกับสิ่งอื่น

สัตว์ป่า เป็นคำนามที่หมายถึงผู้มีความรู้สึก ตระหนก

อันตรายของไฟฟ้า เป็นคำนามที่ช่วยเสริมความหมายของความรู้สึก ตระหนก

ประสบการณ์ เป็นคำนามที่หมายถึงสา เหตุที่ทำให้รู้สึก ตระหนก

๓.๔ คำกริยาแสดงความรู้สึกต่อผู้อื่น หมายถึงคำกริยาแสดงความรู้สึกที่มีต่อผู้อื่นหรือสิ่งอื่น คำกริยาชนิดนี้จะปรากฏกับคำนามที่หมายถึงผู้มีความรู้สึก กับคำนามที่หมายถึงจุดหมายของความรู้สึก

ตัวอย่าง

นักกีฬา เทนนิส / หวัง / ตำแหน่งชนะเลิศ

หวัง เป็นคำกริยาแสดงความรู้สึกต่อผู้อื่น

นักกีฬา เทนนิส เป็นคำนามที่หมายถึงผู้มีความรู้สึก หวัง

ตำแหน่งชนะเลิศ เป็นคำนามที่หมายถึงจุดหมายของความรู้สึก หวัง

คำกริยาชนิดนั้นนอกจากจะปรากฏกับคำนามที่หมายถึงผู้มีความรู้สึกและคำนามที่หมายถึงจุดหมายของความรู้สึกแล้ว ยังอาจปรากฏกับคำนามที่หมายถึงสา เหตุที่ทำให้ เกิดความรู้สึกอีกด้วย

ตัวอย่าง

น้อง / อายาก / น้ำ เพราะอากาศ

อยาก	เป็นคำกริยาแสดงความรู้สึกต่อผู้อื่น
น้อง	เป็นคำนามที่หมายถึงผู้มีความรู้สึก อยาก
น้ำ	เป็นคำนามที่หมายถึงจุดหมายของความรู้สึก อยาก
อากาศ	เป็นคำนามที่หมายถึงสาเหตุที่ทำให้รู้สึก อยาก

๓.๕ คำกริยาแสดงความรู้สึกต่อผู้อื่น และผู้อื่นนั้น เป็นสาเหตุ หมายถึงคำกริยาแสดงความรู้สึกที่มีต่อผู้อื่นหรือสิ่งอื่น โดยที่ผู้อื่นหรือสิ่งอื่นนั้น เป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้มีความรู้สึก เกิดความรู้สึกดังกล่าวขึ้น คำกริยาชนิดนี้จะปรากฏกับคำนามที่หมายถึงผู้มีความรู้สึก และคำนามที่หมายถึงจุดหมายของความรู้สึก ซึ่งก็เป็นคำนามที่หมายถึงสาเหตุของความรู้สึกในเวลาเดียวกันด้วย

ตัวอย่าง

แม่ / โกรธ / ลูก

โกรธ เป็นคำกริยาแสดงความรู้สึกต่อผู้อื่นและผู้อื่น เป็นสาเหตุ

แม่ เป็นคำนามที่หมายถึงผู้มีความรู้สึก โกรธ

ลูก เป็นคำนามที่หมายถึงจุดหมายของความรู้สึก โกรธ

และเป็นคำนามที่หมายถึงสาเหตุที่ทำให้รู้สึก โกรธ

คำกริยาชนิดนี้นอกจากจะปรากฏกับคำนามที่หมายถึงผู้มีความรู้สึก กับคำนามที่หมายถึงจุดหมาย และสาเหตุของความรู้สึกแล้ว ยังอาจปรากฏกับคำนามที่หมายถึงเวลาที่เกิดความรู้สึกอีกด้วย

ตัวอย่าง

แดง / รัก / น้อยตั้งแต่ ๒ ปีก่อน

รัก เป็นคำกริยาแสดงความรู้สึกต่อผู้อื่นและผู้อื่น เป็นสาเหตุ

แดง เป็นคำนามที่หมายถึงผู้มีความรู้สึก รัก

น้อย เป็นคำนามที่หมายถึงจุดหมายของความรู้สึก รัก

และเป็นคำนามที่หมายถึงสาเหตุที่ทำให้รู้สึก รัก

๒ ปีก่อน เป็นคำนามที่หมายถึงเวลาที่เกิดความรู้สึก รัก